

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2016)0049

Otoci

Rezolucija Europskog parlamenta od 4. veljače 2016. o posebnoj situaciji otoka (2015/3014(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 174. i 175. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj i o posebnim odredbama o cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta” te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1080/2006,
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006,
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005,
 - uzimajući u obzir šesto izvješće Komisije o temi „Gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija” (COM(2014)0473),
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o „Specifičnim problemima s kojima se suočavaju otoci” (1229/2011),
 - uzimajući u obzir pitanje upućeno Komisiji o otocima (O-000013/2016 – B8-0106/2016),
 - uzimajući u obzir članak 128. stavak 5. i članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da otoci, definirani kao regije razine NUTS2 i NUTS3, imaju zajednička i trajna

posebna obilježja koja ih jasno razlikuju od kontinentalnih područja;

- B. budući da su u članku 174. UFEU-a prepoznate trajne prirodne i geografske poteškoće karakteristične za situaciju u kojoj se nalaze otoci;
- C. budući da su smanjenje regionalnih ekonomskih, socijalnih i ekoloških razlika te policentričan uravnotežen razvoj glavni ciljevi kohezijske politike koji su usko povezani s postizanjem ciljeva strategije Europa 2020.;
- D. budući da je gospodarska kriza u velikoj mjeri utjecala na nacionalne i regionalne proračune mnogih država članica ograničivši dostupnost financiranja u mnogim sektorima i dovodeći do pada javnog ulaganja od 20 %; budući da je, kako je istaknuto u šestom izvješću o gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji, kriza ozbiljno utjecala na potencijalni razvoj mnogih regija u nepovoljnom položaju, uključujući otoke; budući da je gospodarska kriza promijenila dugotrajni trend konvergencije stopa BDP-a i nezaposlenosti u EU-u, što je rezultiralo povećanjem siromaštva i socijalne isključenosti i onemogućilo postizanje dugoročnog cilja Unije na području gospodarske i socijalne kohezije;
- E. budući da su otoci EU-a također i periferne regije koje se u nekim slučajevima nalaze na vanjskim granicama EU-a te su posebno osjetljivi na izazove s kojima se Europa trenutno suočava, kao što su globalizacija, demografski trendovi, klimatske promjene, opskrba energijom i, posebno za južna područja, izloženost sve većim migracijskim tokovima;
- F. budući da europski otoci doprinose raznolikosti Unije i u pogledu okoliša (specifična staništa i endemske vrste) i u pogledu kulture (arhitektonsko nasljeđe, lokaliteti, pejzaži, poljoprivredna i nepoljoprivredna obilježja i geografski identiteti);
- G. budući da europski otoci mogu doprinijeti jačanju održivog razvoja u Uniji s obzirom na svoj velik potencijal za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora zahvaljujući specifičnoj izloženosti vjetrovima, djelovanju valova i sunčevoj svjetlosti;
- H. budući da su dostupnost regija i povezanost među otocima ključne kako bi otoci bili još privlačniji kvalificiranim radnicima i poduzećima; budući da je potrebno privući ulaganja, otvoriti nova radna mjesta i smanjiti troškove pomorskog i zračnog prijevoza za osobe i robu u skladu s načelom teritorijalnog kontinuiteta, ali i uložiti napore za smanjenje emisija i onečišćenja uzrokovanih pomorskim i zračnim prometom;
- I. budući da poljoprivreda, uzgoj životinja i ribarstvo predstavljaju važan element lokalnih otočnih gospodarstava koja su izvor opskrbe za znatan dio poljoprivredno-industrijskog sektora i budući da su ti sektori u poteškoćama zbog nedostupnosti, posebno kada je riječ o malim i srednjim poduzećima, niske razine diferencijacije proizvoda i klimatskih uvjeta;
- J. budući da je intenzivni turizam za većinu otoka važan dio njihova lokalnog gospodarstva, no obično se odvija samo u određenim razdobljima godine i nije planiran na odgovarajući način izvan sezone što može predstavljati opasnost za ekološki održiv razvoj otočnih regija;
- 1. potiče Komisiju da pruži jasnu definiciju vrsta trajnih geografskih, prirodnih i demografskih poteškoća s kojima se otočne regije suočavaju, povezano s člankom 174.

UFEU-a;

2. traži od Komisije da objasni kako namjerava primijeniti formulaciju iz članka 174. UFEU-a o trajnim poteškoćama otočnih regija koje sprječavaju njihov prirodni razvoj i postizanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije;
3. uviđa, važnost pružanja potpore u borbi protiv trenda značajne depopulacije u otočnim regijama; podsjeća da je otocima teže nositi se s određenim poteškoćama zbog njihovih malih dimenzija i udaljenosti od europskih obala na kontinentu;
4. traži od Komisije da provede detaljnu studiju/analizu dodatnih troškova u pogledu sustava prijevoza osoba i robe, opskrbe energijom i pristupa tržištima, posebno za mala i srednja poduzeća, koji nastaju zbog činjenice da se radi o otocima;
5. smatra da bi za otoke trebala postojati prava definicija/kategorizacija kojom bi se uzele u obzir ne samo njihove razlike i posebnosti, već i posebna situacija; poziva Komisiju da, na temelju članka 174. UFEU-a kojim se prepoznaje posebna situacija otoka, uspostavi homogenu skupinu koju čine sva otočna područja; nadalje, poziva Komisiju da osim BDP-a uzme u obzir i druge statističke pokazatelje koji mogu odražavati ekonomski i socijalno osjetljiv položaj koji proizlazi iz trajnih prirodnih poteškoća;
6. podsjeća da su određenim europskim otocima, u skladu s Direktivom Vijeća 2006/112/EZ, odobreni posebni porezni dogovori kao kompenzacija za prirodne nedostatke i trajne demografske poteškoće; ističe važnost tih posebnih poreznih dogovora za lokalne zajednice i gospodarstva te traži da se zadrže, posebno u onim državama članicama koje su u programima gospodarske prilagodbe;
7. podsjeća posebno na potrebu da se poboljšaju povezanost preko pomorskih ruta, pristup lukama i usluge zračnog prijevoza; smatra da poseban naglasak treba staviti na prometna čvorišta, intermodalni prijevoz i održivu mobilnost; ističe također potrebu da se podrži uravnotežen teritorijalni razvoj otočnih regija promicanjem inovacija i konkurentnosti u tim regijama, koje su udaljene od većih administrativnih i gospodarskih centara te nemaju olakšan pristup prijevozu, te osnaživanjem lokalne proizvodnje za lokalna tržišta;
8. ističe da je digitalni kapacitet ključno sredstvo za kompenziranje problema povezanosti otočnih regija; ističe da su ulaganja u infrastrukturu potrebna kako bi se zajamčio širokopojasni pristup na otocima i potpuno sudjelovanje otoka na jedinstvenom digitalnom tržištu;
9. podsjeća da je na mnoge otoke u Sredozemlju došao veliki broj migranata te se oni moraju nositi s tom situacijom; ističe da je potreban holistički pristup EU-a koji bi uključivao potporu EU-a i zajedničke napore svih država članica;
10. naglašava važnost osiguranja obrazovanja na svim razinama, po potrebi također upotrebom sustava za učenje na daljinu; podsjeća da su otoci također suočeni s vrlo ozbiljnim posljedicama klimatskih promjena, pa i sa sve većim brojem prirodnih katastrofa;
11. ističe da su otoci suočeni s ograničenjima, no oni također imaju teritorijalni potencijal koji bi se trebao iskoristiti kao prilika za razvoj, rast i otvaranje radnih mjesta; ističe važnost niskog poreza i politika smanjenja birokracije kao ključnih poticaja za

privlačenje ulaganja; u tom kontekstu osim sezonskog turizma spominje i razvoj održivog turizma, uz fokus na promicanje kulturne baštine i posebnih obrtničkih gospodarskih aktivnosti; naglašava također i golemi potencijal energije oceana, vjetra i sunca te mogućnost da otoci postanu važni izvori alternativne energije, energetski što je moguće autonomniji te, iznad svega, da svojim stanovnicima jamče jeftiniju opskrbu energijom;

12. s tim u vezi naglašava važnost upotrebe svih mogućih sinergija između europskih strukturnih i investicijskih fondova i drugih instrumenata Unije kako bi se nadoknadili nedostaci otoka i ojačao njihov gospodarski rast, otvaranje radnih mjesta i održivi razvoj;
13. poziva Komisiju da donese strateški okvir EU-a za otoke kako bi se povezali instrumenti koji mogu imati veći teritorijalni učinak;
14. poziva države članice te regionalne i lokalne vlasti da preuzmu važnu ulogu u razvoju strategija otoka na temelju vertikalnog pristupa koji obuhvaća sve razine vlasti, u skladu s načelom supsidijarnosti, kako bi se zajamčio održivi razvoj otoka EU-a;
15. predlaže da Komisija osnuje „službu za otoke” koja bi bila povezana s Glavnom upravom Komisije za regionalnu i urbanu politiku (DG REGIO) i koju bi činila mala skupina službenika, a čiji bi cilj bio koordiniranje i analiza problema povezanih s otočnim regijama;
16. poziva Komisiju da dostavi komunikaciju koja bi sadržavala „Program za otoke EU-a“ te nakon toga Bijelu knjigu za praćenje razvoja otoka, na temelju najboljih praksi te uz sudjelovanje lokalnih, regionalnih i nacionalnih tijela te drugih relevantnih dionika, uključujući gospodarske i socijalne partnere te predstavnike civilnog društva;
17. poziva Komisiju da predloži obilježavanje Europske godine otoka i planina;
18. poziva Komisiju da pri pripremi prijedloga za sljedeći višegodišnji financijski okvir ima u vidu posebnu situaciju otoka;
19. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Odboru regija i državama članicama.